

Bouwrijpmaken complexe openbare ruimte voor uitbreiding Mauritshuis Den Haag

COB-congres 2012
RDM Campus in Rotterdam

H.J. Hogenbirk M.Sc.
Ingenieursbureau Den Haag
29 november 2012

De aanleiding voor de verleggingen kabels en leidingen

- Uitbreiding expositieruimte Mauritshuis
- Ondergrondse verbinding Korte Vijverberg

Bron: Hans van Heeswijk arch. – bouwsom € 22 milj.

Werklocatie in beeld

Tijdelijk onttrekken Korte Vijverberg aan de openbare ruimte ten behoeve van de bouw

Werklocatie in beeld

Plan van aanpak

- Inventarisatie middels Klic en proefsleuven
- Onderzoek op locatie lastig
- Zeer sceptische houding gemeente
- ½ jaar overleg met kabel- en leidingeigenaren
- Risicoinventarisatie:
  - Orde en veiligheid
  - Bereikbaarheid
  - In stand houden netwerken
- Afweging van de kosten

Plan van verleggingen

- Qua omgeving een mission impossible
- Informatie uit KLIC onvoldoende
- Enorme hoeveelheid kabels en leidingen
- Traditioneel verleggen aldus niet mogelijk
- Gestuurde boringen – de oplossing, maar.....

 Realisatie van de plannen

- Overtuigen vergunningverleners
- Reactie Binnenhof op plannen
- Organiseren burenoverleg
- Frequent overleg buren
- Korte lijnen met gemeentebestuur en Politie
- Verkeerscirculatieplan en verkeersregelaars
- Realisatie met 2 aannemers:
  - VSHanab voor k&l
  - HaBo voor riolering

 Planning van de werkzaamheden

- Start verleggingen februari 2012 (met vorst!)
- Regelmatige onderbrekingen externe factoren
- Start bouw Mauritshuis juni 2012
- EK voetbal en Olympische spelen

Doelenstraat

 Kosten van de werkzaamheden

Totale kosten verleggingen ca. € 1,5 milj.

- Kosten lastig te managen
- Geen vaste prijs en verrekening werkelijk gemaakte kosten
- Verschillende prijsafspraken k&l-eigenaren met aannemer
- Grote chaos ondergronds kostenverhogend
- Programma Binnenhof verstoort realisatie

 Conclusie en lessons learned

- Complexe stedelijke omgeving vereist intensieve communicatie
- KLIC-melding alleen bij Kadaster onvoldoende
- Durf voor ongewone oplossingen te gaan
- Een gemeentelijk ingenieursbureau met lokale kennis heeft grote waarde bij het werken in de openbare ruimte

 Vragen?

